

TESTAREA NAȚIONALĂ - 2007
Proba scrisă de limba și literatura română

Varianta 89

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

Partea I (48 de puncte)

Citește cu atenție textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerințele de mai jos.

Băiatul se numea Bănică, iar cățelul, pentru că fusese prins de două ori cu botul într-o cratiță, primise porecla Tocănel.

Era în februarie, ninsese o zi și o noapte – acum zăpezile acopereau geamul până la două palme de marginea de sus a cercevelor* – și ei ședeau în odaie: Bănică în pat, iar Tocănel lângă ușă, vârat într-un ciorap de lână, căruia băiatul îi deșirase laba, transformându-l astfel într-un costum, pe care cățelul îl privea cu mândrie ori de câte ori ieșea afară în aer. Soba frigea – ardeau în ea lemne de brad cu miros de cetină* – și undeva, într-o spărtură a peretelui, cânta un greier, parcă bătându-și joc de vântul care gonea pe sub streșini, răsucind zăpada și aruncând-o peste coama salcâmlor.

- Tocănel, zise Bănică, ținând ochii închiși, moleșit de căldură, spune-i ticălosului ăla să tacă!

- Eh, dacă-aș ști unde e! făcu Tocănel.

O pasăre trecu pe la geam, atingându-l cu vârful aripii.

- Parc-a bătut cineva, spuse Tocănel.

- O vrăbie. A trimis-o cocoșul de lemn de pe stâlpul porții. L-au îngropat zăpezile, îngheață.

- Și e prietenul nostru, spuse Tocănel. Astă-toamnă, când se culegeau viile, te-ai suit în spinarea lui și te-a dus să culegi nuci din podgorie.

- Nu e chiar așa, răspunse Bănică, te-am mințit. M-am suit în spinarea lui și m-a dus în luncă*, unde s-a întâlnit cu cocoșii de lemn din sat. Era lună plină și ei toți ședeau roată în jurul salcâmului unde am stat noi o zi ca să prindem iepuri. Erau acolo și douăzeci de pușori și ei voiau să-i învețe să zboare. Țștia micii sunt foarte proști, dau o dată din aripi și cad pe pământ. Cocoșul nostru mi-a zis: „Bănică, te-am adus până aici și dacă vrei te ridic până la nori, unde plouă mereu, ce vezi acum să nu spui la niciun om, te juri?” „Mă jur.” „Bine”, a zis el, și atunci a venit la mine un cocoș bătrân, acela din poarta lui nea Lache Petcu, care are pene roșii și coada albastră, a venit, a desfăcut aripile și mi-a zis: «Bănică, ia pușorii noștri în sân, urcă-te în salcâm și dă-le drumul». M-am suit și scoteam câte unul din sân, îl țineam în palmă o clipă și pe urmă îl aruncam ușor în aer. [...]

- Dar la nori ai ajuns? se interesă Tocănel.

- Nu s-a putut. Tot cerul era albastru și nu se vedea nicio urmă de nor.

(Fănuș Neagu, **Târziu, când zăpezile sunt albastre** - fragment)

* cercevea - cadru în care se fixează geamul la fereastră

*cetină - ramură, creangă de brad

*luncă - șes de-a lungul unei ape curgătoare

A. Limba română

1. Desparte în silabe cuvintele: „porecla”, „februarie”, „spărtură”, „greier”.	4 puncte
2. Alcătuiește un enunț în care să folosești omonimul cuvântului „zi”, din al doilea alineat.	4 puncte
3. Menționează doi termeni din familia lexicală a substantivului „lemn”.	4 puncte
4. Selectează, din al doilea alineat, un verb predicativ impersonal și un adverb de timp.	4 puncte
5. Precizează valoarea morfologică, din text, a cuvintelor subliniate:
„unde”, „într-o spărtură a peretelui”, „cânta un greier”.	4 puncte
6. Construieste un enunț în care substantivul „zăpezile” să aibă funcția sintactică de complement indirect.	4 puncte
7. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate:
„ardeau în ea lemne de brad cu miros de cetină”.	4 puncte
8. Transcrie, din text, prima propoziție subordonată, precizându-i felul.	4 puncte
9. Alcătuiește o frază în care verbul <u>a cere</u> să fie regent pentru o propoziție subordonată completivă directă.	4 puncte

B. Înțelegerea textului

10. Precizează o trăsătură fizică sau morală a personajului Bănică, așa cum se desprinde din text.	2 puncte
11. Transcrie un fragment/ o structură care conține o imagine vizuală.	2 puncte
12. Alcătuiește un enunț în care să prezinți, sumar, relația dintre personajele textului.	2 puncte
13. Transcrie un fragment/ o structură care indică timpul desfășurării acțiunii.	2 puncte
14. Explică, în 3 - 5 rânduri, motivul pentru care Bănică și Tocănel „ședeau în odaie”.	4 puncte

Partea a II-a (18 puncte)

Te numești Maria/ Marin Pandelescu, locuiești în Brașov, pe Strada Castelului, la numărul 23, ești elev/ elevă în clasa a VIII-a la Școala Generală „Aurel Vlaicu” și dorești să te înscrii la cercul de artă plastică de la „Clubul Copiilor” din localitate, întrucât vrei să-ți dezvoltă abilitățile artistice.

Redactează, **pe o pagină distinctă a foi de examen**, o cerere de înscriere, adresată directorului acestui club. În cerere, trebuie:

- să respecti convențiile acestui tip de compunere; **6 puncte**
- să expui clar și concis conținutul solicitării; **8 puncte**
- să respecti normele de exprimare, de ortografie și de punctuație. **4 puncte**

Atenție! Nu folosi alte nume decât cele indicate în cerință! Data redactării cererii este 18.06.2007.

Partea a III-a (24 de puncte)

Scrie o compunere de 1 - 2 pagini, în care să motivezi faptul că fragmentul citat ca suport de text la **Partea I** (Fănuș Neagu, ***Târziu, când zăpezile sunt albastre***), aparține unei **opere epice/ genului epic**. În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea a trei caracteristici ale operei epice;
- exemplificarea acestor caracteristici cu elemente din fragmentul dat ;
- relatarea subiectului (referire la secvențe sau la situații semnificative din fragmentul de la **Partea I**);
- prezentarea unui personaj, punând în evidență semnificația comportamentului acestuia.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **12 puncte** pentru conținut (câte 3 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **12 puncte** pentru redactare (*coerența textului* – 2 p; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului compunerii* – 2 p.; *ortografia* : 3 p.; *punctuația* : 3 p.; *așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea*: 2 p.).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă minimum 25 de rânduri scrise.